

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Кж I 361/05
02.06.2005. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Драгише Ђорђевића, председника већа, Слободана Рашића, др Глигорија Спасојевић, мр Сретка Јанковића и Милене Инић-Дрецун, чланова већа, са саветником Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету против оптуженог АА, због кривичног дела убиства из члана 47. став 2. тачка 4. Кривичног закона Републике Србије, одлучујући о жалбама Окружног јавног тужиоца у Краљеву и браниоца оптуженог, адв.АБ, изјављеним против пресуде Окружног суда у Краљеву К. 15/04 од 23.11.2004.године, у седници већа одржаној у смислу члана 375. Законика о кривичном поступку, у присуству браниоца оптуженог, дана 2.6.2005.године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосноване, жалбе Окружног јавног тужиоца у Краљеву и браниоца оптуженог АА и пресуда Окружног суда у Краљеву К. 15/04 од 23.11.2004.године, ПОТВРЂУЈЕ.

О б р а з л о ж е њ е

Наведеном првостепеном пресудом, оптужени АА оглашен је кривим за кривично дело убиство из члана 47. став 1. Кривичног закона Републике Србије (КЗ РС) и осуђен на казну затвора у трајању од 10-десет година у коју му се урачунава време проведено у притвору од 13.1.2004. године до правноснажности пресуде. Оптужени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка суду у износу од 30.111,78 динара, оштећеном ББ у износу од 15.960,00 динара и паушала суду у износу од 5.000,00 динара, све у року од 15 дана од правноснажности пресуде. Оштећени ББ, ВВ и ГГ, ради остваривања имовинско правног захтева, упућени су на парнични поступак.

Против те пресуде, благовремено су изјавили жалбе:

- Окружни јавни тужилац у Краљеву, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни, са предлогом да Врховни суд Србије као другостепени, укине побијану пресуду и предмет упути првостепеном суду на поновно суђење или да исту преиначи у смислу жалбених навода;

- бранилац оптуженог, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и повреде кривичног закона, са предлогом да другостепени суд побијану пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење и доношење нове одлуке, као и са захтевом да буде обавештен о седници већа другостепеног суда.

Републички јавни тужилац, у поднеску Ктж. број 491/05 од 11.3.2005. године, предложио је да Врховни суд Србије уважи жалбе Окружног јавног тужиоца у Краљеву и браниоца оптуженог АА, адв.АБ и првостепену

пресуду укине, те предмет упути првостепеном суду на поновни претрес и одлуку.

Врховни суд је у седници већа, одржаној у смислу члана 375. Законика о кривичном поступку (ЗКП) у одсутности обавештеног Републичког јавног тужиоца, а у присуству браниоца оптуженог, адв. АБ, који је изнео објашњења за ставове из жалбе, испитао побијану пресуду, размотрио остале списе предмета, став и предлог Републичког јавног тужиоца из напред наведеног поднеска, па је нашао да су жалбе јавног тужиоца и браниоца оптуженог неосноване.

Првостепеном пресудом нису учињене повреде закона које Врховни суд, у смислу члана 380. ЗКП, испитује по службеној дужности, дакле, ни битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 10. и 11. ЗКП, на које се указује у жалбама јавног тужиоца и браниоца оптуженог.

Неосновано јавни тужилац у жалби, побијајући пресуду због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП, истиче да је изрека пресуде противречна разлозима, да пресуда нема разлога о појединим одлучним чињеницама и да о одлучним чињеницама постоји знатна противречност између разлога пресуде о садржини исправа и записника о исказима датим у поступку и самих тих исправа и записника. Ово из разлога што се, према образложењу жалбе изнети недостаци пресуде састоје у противречности закључка суда да оптужени није лишио живота ПП из користољубља и безобзирне освете, са исказима саслушаних сведока, поименично наведених у жалби, из којих произилази постојање таквих побуда и што суд не налази постојање код оптуженог других ниских побуда (јаке мржње и нетрпељивости) које произилазе из исказа већине саслушаних сведока и списка предмета Општинског суда у Рашки К. 32/01, чиме се у суштини указује на погрешну оцену суда изведених доказа која је имала за последицу доношење погрешних чињеничних и правних закључака у односу на чињенице које су квалификаторни елемент кривичног дела које је предмет оптужбе (користољубље и безобзирна освета) као и на одсуство закључака и разлога о другим таквим чињеницама (јака мржња и нетрпељивост) а које као побуде за извршење дела нису ни садржане у чињеничном основу оптуженог акта.

Наводи жалбе браниоца оптуженог којим се указује на битну повреду одредаба поступка из члана 368. став 1. тачка 10. ЗКП, наиме, да је пресуда заснована на исказу сведока ГГ са главног претреса, на којем се по закону не може заснивати неприхватљиви су. Тачни су наводи жалбе да на главном претресу од 13.5.2004.године, сведок ГГ није дала свој исказ у форми усменог излагања и да је председник већа том приликом прочитао њен исказ од 22.1.2004.године, дат у истрази, али тек пошто је констатовао да то чини због њеног лошег здравственог стања и након што је она изјавила да се сећа исказа из истраге и да у свему остаје код тог исказа. Осим тога, сведок ГГ поново је саслушана и на главном претресу од 1.10.2004.године изнела свој исказ, па није било сметње да се на поменутом доказу заснује пресуда.

Неосновано се овом жалбом првостепена пресуда побија и због битне повреде одредаба поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП, јер бранилац, истичући с тим у вези, да је изрека побијане пресуде неразумљива и противречна самој себи и да пресуда нема разлога о одлучним чињеницама, не каже у чему се и у погледу којих одређено чињеница огледају ови недостаци пресуде, а за разлоге који су дати у побијаној пресуди, каже да су неприхватљиви, без ближег објашњења због чега их таквим сматра, па се овај жалбени навод не може разматрати и ценити у смислу жалбеног основа из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП, којим није предвиђен тај разлог побијања пресуде.

Побијајући пресуду због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, бранилац оптуженог оспорава закључак првостепеног суда да је оптужени извршио предметно кривично дело, позивајући се на алиби оптуженог, чињеницу да приликом увиђаја нису пронађени трагови који би упућивали на оптуженог као извршиоца дела и на неверљивост исказа сведока ГГ. Такође, бранилац указује да питање узрока смрти ПП није разјашњено, јер је у вези са ставом одбране да су повреде код сада пок.ПП могле настати услед пада, неоправдано одбијен предлог одбране за саслушање истражног судије Срећка Топаловића који је обавио увиђај и такође занемарен део исказа сведока ДД о склоности сада пок.ПП да пије алкохолна пића и да се опија, а у том правцу и налаз и мишљење вештака др ЋЋ је непотпун, као у и делу изјашњења вештака о начину лечења ПП, датог без увида у историју болести. Негирајући постојање мотива код оптуженог да лиши живота ПП, бранилац оспорава веродостојност исказа сведока који су се изјашњавали о претњама упућеним сада пок.ПП од стране оптуженог и оспорава правилност закључка суда о испољеној вољи оптуженог да лиши живота ПП, заснованог на ранијим догађајима подовом којих оптужени није одговарао за покушај убиства.

Међутим, изложени жалбени наводи по оцени Врховног суда нису основани.

Наводи жалбе, којим се понавља одбрана оптуженог изнета у првостепеном поступку, да је у 11 часова критичног дана, у време повређивања сада пок.ПП био у кући ЕЕ, 1,5 км удаљеној од места догађаја, па да није могао извршити кривично дело за које се терети, неприхватљиви су јер је одбрану оптуженог у том делу првостепени суд ценио и основано је није прихватио, из разлога о којим је, на страни 26 став последњи и страни 27 став први побијане пресуде, изнео јасне и уверљиве, па за овај суд прихватљиве разлоге. Наиме, таква одбрана оптуженог у супротности је са исказима сведока (ЖЖ, ЗЗ и ДД) на основу којих првостепени суд, доводећи их у међусобну везу и у везу са одбраном оптуженог о његовом кретању у критичном периоду на несумњив начин утврђује да је оптужени био на месту на коме је повређен сада пок.ПП, у време између 11 часова и 11,30 часова, када је могло доћи до повређивања сада пок.ПП, с обзиром на исказе сведока који су имали сазнања о времену кад је он виђен неповређен и времену кад је пронађен, након повређивања. Осим тога, изнета тврдња оптуженог оповргнута је исказом сведока ИИ, из којег произилази да је оптужени, у кућу ЕЕ, дошао после 11,30 часова па је с обзиром на овај доказ, правилна и жалбом браниоца неосновано оспоравана одлука првостепеног суда којом је одбијен предлог одбране за саслушање ЕЕ на околност времена доласка и боравка оптуженог у њеној кући.

Вештачењем извршеним од стране вештака др ТЂ, несумњиво је утврђен начин на који су сада пок.ПП нанете повреде и узрок његове смрти. Наиме, утврђено је да је смрт пок.ПП насилна, да је наступила услед гнојног запаљења можданица и продора гноја у мождане коморе због прелома костију лобање и да је у директној узрочној вези са повредама које је задобио критичном приликом (разорење мозга и прелом костију лобање), које повреде су у тренутку настанка представљале тешке телесне повреде опасне по живот. Такође је утврђено да су повреде главе и друге повреде нанете деловањем тупине замахнутог механичког оруђа обличастог изгледа, да су настале у различитим временским интервалима и да распоред, врста, опсежност и локализација повреда (предња, лева бочна и задња страна тела) искључују могућност настанка тих повреда падом, односно према јасном и изричитом изјашњењу вештака, за настанак повреда на тај начин потребан је пад више пута са висине на тврду подлогу, а што је у конкретном случају искључено и доказима о месту проналажења и положају тела сада пок.ПП (фотодокументација, искази сведока ГГ, ЈЈ и ЗЗ).

На тај начин оповргнута је теза одбране оптуженог о паду као начину повређивања и узроку смрти пок.ПП, па се иста неосновано понавља у жалби браниоца, а с тим у вези неосновани су и сви жалбени приговори о недостацима у утврђеном чињеничном стању због погрешне оцене суда изведених доказа и одбијања предлога одбране за извођење доказа у правцу потврђивања наведене тезе (саслушање истражног судије), као и наводи ове жалбе о непотпуности и неприхватљивости налаза и мишљења поменутог вештака у погледу тврдње о настанку повреда у разним временским интервалима, док је тврдња жалиоца о локализацији повреда само на једној страни тела повређеног, нетачна и супротна садржини обдукционог записника, па се вештак није ни могла изјашњавати у смислу жалбених навода, о значају такве околности. Будући да се исти вештак сасвим одређено изјаснила о узроку смрти ПП, искључујући компликације након нанесених повреда услед неправилног лечења, као узрок смрти и дајући за тај закључак аргументовано објашњење, како је све образложено на страни 10 став други побијане пресуде, то су неприхватљиви и жалбени наводи браниоца о неопходности допунског изјашњења вештака о овој чињеници, након прибављања историје болести.

Полазећи од таквог налаза и мишљења вештака и несумњиво утврђене чињенице да је оптужени у критично време био у непосредној близини места догађаја, постојање мотива код оптуженог да лиши живота ПП због њихових озбиљно и дуготрајно поремећених односа, те и чињеница утврђених правилном оценом исказа саслушаних сведока, које ни једном оправданом примедбом жалбе нису доведене у сумњу – да је сада пок.ПП неколико дана пре критичног догађаја говорио сведоцима ЈЈ, КК, ЛЛ и ЗЗ, о озбиљној и непосредној претњи убиством коју му је упутио оптужени и да је сведоку ГГ, након повређивања рекао да му је то учинио оптужени, првостепени суд је правилно закључио да све наведене, несумњиво утврђене и међусобно чврсто и логички повезане чињенице, упућују на једини могући закључак да је управо оптужени лишио живота ПП тако што му је неким облим тупим предметом задао ударце по глави, а након пада ПП на стајско ђубриште, задао му и ударце истим предметом по телу, којом приликом му је нанео тешке телесне повреде опасне по живот које су касније довеле до смрти ПП, и да истовремено наведене чињенице искључују могућност да је то учинило друго лице или да је повређивање ПП несрећан случај.

Овај закључак суда није доведен у сумњу ни истицањем у жалби браниоца околности да приликом увиђаја није пронађено ништа сумњиво код оптуженог, јер је оптужени имао времена и могућности да до дана кад је вршен детаљан преглед ширег подручја места (24.11.2003.године), сакрије или уништи средство и друге трагове извршења дела.

Мотив оптуженог да лиши живота ПП произилази из чињенице њихових озбиљно и дуготрајно поремећених

односа на што упућују честе претње оптуженог ПП, па и претње убиством и агресивно понашање оптуженог који је, и пре критичног догађаја, нападао ПП и дрвеном мотком нанео му тешку телесну повреду, што је све утврђено на основу исказа бројних саслушаних сведока, па и сведока ЉЉ и увидом у списе кривичног предмета. Стога су супротни жалбени наводи браниоца у односу на утврђење наведених чињеница и с тим у вези оспоравање закључка суда о испољеној вољи оптуженог да лиши живота ПП, лишени сваког основа.

Ценећи остале наводе ове жалбе који се односе на чињенично стање пресуде, врховни суд налази да нису од значаја за оцену о правилности утврђења истог.

Као неосноване Врховни суд оцењује и наводе жалбе јавног тужиоца да је првостепени суд, погрешном оценом исказа саслушаних сведока и других изведених доказа, погрешно закључио да су односи између оптуженог и сада пок. ПП, само у великој мери поремећени и да оптужени није лишио живота ПП из користољубља, безобзирне освете ни других ниских побуда, па да је следствено томе, применом одредби члана 47. став 1. КЗ РС на дело оптуженог уместо одредби члана 47. став 2. тачка 4. КЗ РС, учинио повреду кривично закона.

Из утврђених чињеница, које нису ни спорне, да је оптужени у време критичног догађаја готово у целости исплатио накнаду штете по правноснажној пресуди, за тешку телесну повреду нанету сада пок. ПП, првостепени суд је правилно закључио да избегавање даљег плаћања те накнаде штете, као користољубива побуда на страни оптуженог, означена оптужним актом, не стоји. Такође, правилан је закључак првостепеног суда да се не може говорити о безобзирној освети, јер се околност да сада пок. ПП није изместио своју шталу и да се ради о стању које је трајало дуги низ година и које је оптужени затекао у време градње своје куће, не може узети као доношење зла оптуженом од стране сада пок. ПП.

Према томе, чињенично стање побијане пресуде, како у погледу чињеница и околности које чине објективна обележја кривичног дела у питању, тако и у погледу оних које се тичу субјективног односа оптуженог према учињеном делу, правилно је и потпуно утврђено, правилном оценом изведених доказа и одбране оптуженог, а квалификацијом дела оптуженог по члану 47. став 1. КЗ РС, првостепени суд је правилно применио кривични закон. За сва чињенична утврђења и правне закључке с тим у вези, првостепени суд је у побијаној пресуди изнео јасне, потпуне и уверљиве разлоге које у свему прихвата и Врховни суд и стога, супротне наводе у поднетим жалбама којим се пресуда побија због повреде кривичног закона, налази неприхватљивим.

Испитујући пресуду у делу одлуке о казни, у смислу навода жалбе јавног тужиоца о погрешној квалификацији дела оптуженог као блажег кривичног дела, а у смислу члана 383. ЗКП, у односу на жалбу браниоца оптуженог, Врховни суд налази да је казна затвора у трајању од десет година сразмерна тежини и друштвеној опасности кривичног дела за које је оптужени оглашен кривим, степену његове кривичне одговорности и осталим, побијаном пресудом, правилно утврђеним околностима, које су, сходно члану 41. Основног кривичног закона (ОКЗ) од значаја приликом одмеравања казне, па да представља неопходну и довољну меру за постизање сврхе кажњавања из члана 33. ОКЗ. С обзиром на изложено, предлог жалбе јавног тужиоца за преиначење пресуде, и у овом делу, у смислу жалбених навода, је неприхватљив.

Из свих изнетих разлога, а на основу члана 388. ЗКП, Врховни суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар, Председник већа

Наташа Бањац, с.р. судија,

Драгиша Ђорђевић, с.р.

За тачност отправка

ср